

Jyväskylän yliopiston ilmoituskanavapolitiikka

Sisällys

1.	Yleiset periaatteet	2
1.1.	Politiikan tausta ja tarkoitus	2
1.2.	Politiikan omistajuus ja voimassaolo	2
2.	Ilmoituskanavapolitiikan soveltamisala	2
3.	Epäilyistä rikkomuksista ilmoittaminen	2
4.	Ilmoittajien suojeleminen	3
4.1.	Ilmoittajan suojelun edellytykset	3
4.2.	Vastatoimien kieltä	3
5.	Ilmoitusten vastaanotto- ja käsittelyprosessi ilmoituskanavassa	3
5.1.	Ilmoittaminen ilmoituskanavassa luottamuksellisesti	3
5.2.	Ilmoitusten kirjaaminen ja säilyttäminen	4
6.	Ilmoituskanavan järjestämisen periaatteet	4
7.	Ilmoitusten selvittäminen	4

1. Yleiset periaatteet

1.1. Poliitiikan tausta ja tarkoitus

JYU suhtautuu kaikkiin rikkomuksiin, väärinkäytöksiin ja muuhun epäasialliseen toimintaan vakavasti. JYU:n Code of Conductin ja muiden toimintaohjeiden tavoitteena on pyrkiä varmistumaan siitä, että JYU:n työntekijät toimivat toimintatapojemme ja arvojemme mukaisesti kaikissa tilanteissa. JYU kannustaa sekä työntekijöitään että muita tahoja ilmoittamaan havaituista rikkomuksista organisaatorakenteen mukaisesti tai ilmoituskanavan kautta.

Tämän politiikan tarkoitus on määritellä ilmoittajansuojalaissa (1171/2022) tarkoitettujen rikkomusten ilmoittamisen ja näiden ilmoitusten käsittelyn periaatteet ja menettelytavat. Ilmoituskanavapolitiikka osaltaan tukee Jyväskylän yliopiston arvojen mukaista vastuullista toimintaa sekä lakien ja säännösten asettamien vaatimusten noudattamista.

1.2. Poliitiikan omistajuus ja voimassaolo

JYU:n hallitus on hyväksynyt tämän politiikan 20.1.2023. Tämä politiikka tulee voimaan 1.3.2022.

Tarkentavista ohjeista ja ilmoituksia käsittelevistä henkilöistä päättää rehtori tai hänen määräämänsä.

2. Ilmoituskanavapolitiikan soveltamisala

Tämä politiikka määrittää ilmoittajansuojalain mukaisten ilmoitusten käsittelyssä sovellettavat menettelytavat. Ilmoittajansuojalaissa määritellyn henkilöllisen soveltamisalan lisäksi tätä politiikkaa sovelletaan yliopistoyhteisöön kuuluviin apurahatutkijoihin. Muiden kuin ilmoittajansuojalain alaisten epäkohtien käsittelyyn sovelletaan JYU:n Code of Conductissa tai muuten JYU:n sisäisesti määriteltyjä menettelyjä.

3. Epäilyistä rikkomuksista ilmoittaminen

Ilmoitus tehdään JYU:n verkkosivuilta löytyvään ilmoituskanavaan.

JYU ei aseta ilmoittajaa vastuuseen ilmoitetun tai julkistetun tiedon hankkimisen tai sen saamisen vuoksi edellyttäen, että tällainen hankkiminen tai saaminen ei itsessään ole rikos.

Ilmoituksen voi tehdä ilman konkreettisia todisteita tai täyttä varmuutta siitä, onko rikkomus tapahtunut. Tahallisesti vääriä tietoja ilmoittaneen tai julkistaneen ilmoittajan on kuitenkin korvattava ilmoituksen kohteelle siten aiheuttamansa vahinko.

Ilmoittajan ollessa JYU:n työntekijä, hänen on hyvä arvioida, onko rikkomuksesta ilmoittaminen ilmoituskanavaan tarkoituksenmukaista, vai onko riittävä asian käsittelytapa

esimerkiksi keskustelu oman esihenkilönsä tai jonkun johtoon kuuluvan henkilön kanssa asian selvittämiseksi.

4. Ilmoittajien suojeleminen

4.1. Ilmoittajan suojelun edellytykset

Ilmoituskanavaan tehty ilmoitus turvaa ilmoittajalle tämän politiikan mukaisen suojelun. Suojelun edellytyksenä on lisäksi se, että ilmoittajalla on perusteltu syy uskoa rikkomista koskevan tiedon paikkansapitävyyteen ilmoittamishetkellä ja että ilmoitettu rikkomus kuuluu lain soveltamisalaan.

4.2. Vastatoimien kieltö

JYU ei kohdista rikkomuksista ilmoittavaan henkilöön vastatoimia tämän politiikan mukaisesti tehdyissä ilmoituksissa. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää ilmoittajaa ilmoittamasta rikkomista koskevia tietoja. Kiellettyinä vastatoimina pidetään muun muassa työsuhteessa olevan henkilön työsuhteen ehtojen heikentämistä, työsuhteen päättämistä, lomautusta tai muutoin epäedullista kohtelua sen vuoksi, että hän on ilmoittanut tämän politiikan mukaisesti rikkomuksista tai sen epäilystä tai on osallistunut ilmoittamansa rikkomista koskevan asian selvittämiseen.

JYU:n yhteistyökumppaneihin kohdistuvana kiellettynä vastatoimena pidetään muun muassa yhteistyösuhteiden ehtojen heikentämistä, tavar- tai palvelutoimituksen rajoittamista tai päättämistä tai sopimussuhteen päättämistä ennenaikaisesti tai muutoin kohdistetaan kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että liikekumppani on ilmoittanut tämän politiikan mukaisesti rikkomuksista tai sen epäilystä tai on osallistunut ilmoittamansa rikkomista koskevan asian selvittämiseen.

5. Ilmoitusten vastaanotto- ja käsittelyprosessi ilmoituskanavassa

5.1. Ilmoittaminen ilmoituskanavassa luottamuksellisesti

JYU:n ilmoituskanavassa rikkomuksista ilmoitetaan kirjallisesti, jolloin tämän politiikan mukaiset menettelytavat käsittelyprosessin luottamuksellisuuteen ja ilmoittajan suojeluun voidaan turvata.

Ilmoituskanavan kautta ilmoittaminen on luottamuksellista. JYU ei sitoudu käsittelemään nimettömänä tehtyjä ilmoituksia.

Tieto ilmoittajan, ilmoituksen kohteen ja muiden ilmoituksessa mainittujen henkilöiden henkilöllisyydestä ja muut henkilötiedot ovat salassa pidettäviä. Näitä tietoja saavat käsitellä ennalta nimetyt ilmoitusten käsittelijät tai nimetyt ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittämiseksi tarvittavat asiantuntijat. Pääsy ilmoituskanavaan muiden kuin ilmoituksen käsittelyyn oikeutettujen henkilöiden osalta on teknisesti estetty.

Salassa pidettävän tiedon saanut henkilö voi ilmaista saamansa tiedon vain ilmoittajansuojalaissa määriteltyjen edellytysten täyttyessä.

5.2. Ilmoitusten kirjaaminen ja säilyttäminen

Ilmoittajalle toimitetaan vastaanottoilmoitus ilmoituksen vastaanottamisesta 7 päivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on jätetty. Mikäli ilmoitus ei selvästikään kuulu ilmoituskanavan kautta käsiteltäväksi, ohjaavat ilmoitusten käsittelijät hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti ilmoittajan ottamaan yhteyttä muuta kautta. Tässä yhteydessä ilmoittajalle on selvitettävä, mitä vaikutuksia ilmoittajansuojalain soveltamisalan ulkopuolelle jäämisellä on ilmoituksen käsittelyprosessiin, ilmoittajansuojaan ja salassapitovelvollisuuksiin.

Ilmoitukseen liittyviä henkilötietoja käsitellään sen ajan, kun ilmoituksella on merkitystä ilmoituksen oikeudellisen sisällön kannalta. Ilmoitus poistetaan viimeistään 5 vuoden kuluttua sen saapumisesta. Muu ilmoituksen johdosta syntyvä aineisto (esim. raportit, seuraamuksia koskevat asiakirjat) säilytetään tai poistetaan korkeakoulun tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti.

6. Ilmoituskanavan järjestämisen periaatteet

Ilmoituskanava on suunniteltu suojelemaan ilmoittajan henkilöllisyyttä kaikissa ilmoituksen tekemiseen liittyvissä vaiheissa. Ilmoitusten käsittelystä vastaavat tähän tehtävään erikseen nimetyt ilmoitusten käsittelijät, joiden nimet tulee ilmoittaa siten, että mahdollinen ilmoituksen tekijä tietää etukäteen kenen käsiteltäväksi hänen jättämänsä ilmoitus meni.

Ilmoitusten käsittelijöiden tulee tuntea yleiset esteellisyyteen liittyvät periaatteet ja ilmoittaa tarvittaessa olevansa jäävi käsittelemään yksittäistä ilmoitusta.

JYU varmistaa, että korkeat käytettävyyden, luottamuksellisuuden, tietosuojan ja tietoturvan periaatteet toteutuvat ilmoituskanavassa. Ilmoituskanavasta ylläpidetään myös tietosuojan ja tietojen käsittelyyn liittyvää vaikutustenarviointia. Ilmoituskanavan teknisen ratkaisun tulee mahdollistaa luottamuksellinen yhteydenpito ilmoittajan ja ilmoituksen käsittelijöiden välillä ilmoituksen selvittämiseksi.

7. Ilmoitusten selvittäminen

Ilmoitusten käsittelijät suorittavat arvion ilmoituksen sisällöstä ja kysyvät tarvittavat lisätiedot ilmoittajalta. Ilmoitusten käsittelijöiden tehtävänä on tehdä esitys jatkotoimista ja viedä jatkotoimista päättäminen JYU:ssa toimivaltaisen henkilön päätettäväksi. Toimivaltainen henkilö määräytyy asiasisällön, vakavuuden ja laajuuden perusteella. Jollei JYU:n sisäisistä toimivaltamääräyksistä muuta ilmene, toimivaltainen henkilö on rehtori.

Jos ilmoitus edellyttää tarkempaa selvittelyä, toimivaltainen henkilö päättää ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittäjien nimeämisestä. Jos ilmoitettu rikkomus todetaan kokonaan selvitettyksi tai jatkotoimiin voidaan muuten ryhtyä ilman lisäselvityksiä, erillisiä paikkansa pitävyyden selvittäjiä ei nimitä.

Toimivaltainen henkilö voi ilmoitusten käsittelijöiden tai paikkansa pitävyyden selvittäjien tekemän työn perusteella päättää rikosilmoituksen tekemisestä, muun oikeudellisen

vaatimuksen esittämisestä, asian saattamisesta muiden viranomaisten käsiteltäväksi tai JYU:n sisäisistä hallinnollisista sanktioista.

Käsittelijä tai toimivaltainen henkilö voi päättää käsittelyn lopettamisesta, kun ilmoittaja ei pyydettyäessä anna ilmoituskanavan kautta riittäviä lisätietoja. Käsittelijä tai toimivaltainen henkilö voi päättää käsittelyn lopettamisesta myös silloin, kun kyse on toistuvista, samaan aihepiiriin liittyvistä ilmoituksista, jotka eivät sisällä rikkomista koskevaa merkittävää uutta tietoa verrattuna aikaisempaan ilmoitukseen, joka on käsittelyprosessin mukaisesti käsitelty.

Ilmoittajalle kerrotaan selvityksen valmistuttua tai viimeistään kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottoilmoituksen toimittamisesta, mitä toimenpiteitä ilmoituksen perusteella toteutetaan.

8. Raportointi

Rehtorille ja lakiasiaintohtajalle raportoidaan saapuneista ilmoituksista ja niiden käsittelyn etenemisestä ilmoittajansuojalain mukaiset salassapitovelvoitteet huomioiden.

Yliopiston hallitukselle raportoidaan puolen vuoden välein saapuneiden ilmoitusten lukumääristä, luonteesta ja ilmoitusten perusteella suoritetuista toimenpiteistä.